

mindert worden." en in Jer XVII:11 lezen wij: „Gelijk een veldhoen eieren vergadert, maar broedt ze niet uit, alzoo is hij, die rijkdom vergadert, maar niet met recht; in de helft zijner dagen zal hij dien moeten verlaten, en in zijn laatste een dwaas zijn." Dat dit waar is, blijkt dagelijks in het leven.

Indien een Christen nog mocht twifelen, of het goed is, op zulk een wijze te speculeren, dan vraag hij, zich maar eens af, of hij op zulke handelingen Gods zeg'n kan vragen. De gedachte reeds wekt tegenzin, terwijl we toch zeer stellig God mogen bidden dat Hij ons in ons beroep en in onze zaken zegent, en ons wijsheid en inzicht geeft hoe wij te handelen hebben, opdat wij ook in ons beroep getrouwe routinesters mogen zijn, vooral tegenwoordig nu de omstandigheden zoo moeilijk zijn.

En nu verontschuldige men zich niet — gelijk zoo dikwijls geschiedt, en juist door degenen, die er het minst reden voor hebben — door te zeggen, dat men wel moet speculeren, omdat met de gewone zaken niet genoeg te verdienen valt. Zulk een verontschuldiging is met de Schrift in de hand niet vol te houden, want zij waarschuwt ons enerzijds, dat wij „onze hoop niet stellen op de ongestadigheid des rijkdoms", (1 Tim. VI:17) en vermaant ons anderzijds, dat wij „vergenoegd zullen zijn met het tegenwoordige" (Hebr. XIII:5). De Geest van God waarschuwt ons voortdurend tegen de geldgierigheid, de begeerte naar geld, een wortel van alle kwaad, „tot welke sommige lust hebbende, zijn afgedwaald van het geloof en hebben zichzelf met vele snarlen doorstoken". De mensch Gods moet deze dingen vlieden (1 Tim. VI:10, 11).

Maar juist op dit punt is de begripverwarring tegenwoordig groot, en elke Christen, wien het aangaat, moge zichzelf beproeven en voor het aanzicht des Heeren rekenschap geven van wat hij doet.

Dit is zeker: het stelselmatige speculeren leidt den Christen tot verloochening van zijn roeping en tot een welbewuste verstikking van zijn geestelijk leven. De dagen, waarin wij leven, zijn bijzonder boos. Eigenliefde en geldzucht geven den toon aan. Het streven der menschen is meer dan ooit gericht op het stoffelijke, op het zichtbare. Wij Christenen, verkeeren in groot gevaar, dat wij door den stroom worden meegevoerd. We worden alleen bewaard, wanneer we ons dagelijks welbewust aan onzen God overgeven. Maar wanneer de zucht naar rijkdom en welvaart zich onder ons uitbreidt, waar blijft dan de gelegenheid van een werkelijk vertrouwen op God, en waar is de kracht tot een blijmoedig getuigenis? Het is onze taak, — voor ieder Christusbelijder persoonlijk — dat we in gehoorzaamheid des geloofs God dienen, en als het noodig is, om Zijnentwil afstand doen van aardsche voordeelen.

U zien!

Hier geldt het woord van den apostel: „Jaagt den vrede na en de heiligmaking, zonder welke niemand den Heere zien zal."

En wat dat inhoudt, den Heere te zien, kent het geloovig hart reeds eenigszins uit de mystiek.

Wanneer het met Job kan getuigen: „Met het gehoor des oors heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog," daalt er vrede in de ziel.

Iets van die mystiek tracht Willem de Mirode te verklanken in het maandschrift voor Christelijke Letterkunde „Opgang":

Of Gij niet hoort, toch schreeuwt mijn hart
Nachts grondelooze donker in,
Of mij niet eindelijk een begin
van troost gewerd.

Ik heb Uw pand, ik heb Uw woord!
Wat haten beiden
Als Gij niet hoort,
Of luistert zonder medelijden?

Zijt Gij nu ver, of dicht nabij?
Mijn handen tasten
Het duister tusschen U en mij,
Of ze U verrasten!

Daar zinkt slaaps zwaarte
Over mijn oogen,
Dan — o de kláarte
Ze zien te mogen!

HEPP.

V R A G E N B U S .

Men vraagt ons naar de bewoordingen van den zegengroet aan het begin van onze godsdienstoeeningen. We hebben die vraag reeds eenmaal in „De Reformatie" behandeld (1e jaarg. no. 4). Kort weergegeven luidde ons antwoord toen: 1) de liturgie kent geen officiëelen zegengroet, zoodat hier vrijheid bestaat en te eerbiedigen is; 2) persoonlijk gevoelen we er het meest voor (we zeggen dit, omdat naar ons eigen oordeel m.n. wordt gevraagd) zoo rotum als zegengroet letterlijk aan de Schrift te ontleenen, dan is men altijd verantwoord; 3) in den zegengroet, gelijk die te vinden is aan het begin van de brieven van Paulus, is met God den Vader bedoeld de Drieenige God en wordt daarom de Middelaar genoemd, door Wien het heil ons toekomt.

F. W. G.

Ons wordt gevraagd naar de behandeling van een droef zedenmisdrif, dat in één onzer kerken heeft plaats gevonden. Natuurlijk gaan we niet bespreken de vraag, of de kerkeraad en de predikant de zaak naar den eisch hebben behartigd. Vooreerst, we zouden dat niet kunnen doen, omdat we over de be-

droeven zonde geen andere gegevens hebben, dan ons in één brief worden verstrekt, dan het ligt gansch niet op onzen weg. Meent de broeder, die ons den brief schreef, dat door den kerkeraad niet de rechte weg bewandeld is, dan staat hem beroep open bij de classis, hij kan beginnen de zaak bij de kerkvisitatie ter sprake te brengen.

De vraag bevat echter ook een tweetal meer algemeene elementen en daarop willen we wel ingaan. Hoe moet gehandeld worden met zonden, die in de gansche gemeente bekend zijn geworden?

Daarop wordt door onze Kerkenordening in Art. 75 duidelijk geantwoord, waar het heet: „Van al zulke zonden, die van haar nature wege openbaar, of door verachting der kerkelijke vermaning in het openbaar gekomen zijn, zal de verzoening (wanneer men genoegzame teekenen van boetvaardigheid ziet) in zulken voorn en manier geschieden als tot stichting van iedere Kerk door den Kerkeraad bekwam zal geoordeeld worden. Of zij in bepaalde gevallen openbaar geschieden zal, wordt, wanneer daarover in den Kerkeraad verschil is, in Kerken, waar maar één Dienaar is, met advies van twee genabuurde Kerken beoordeeld." Voorts is van belang het eerste lid van Art. 76: „Zoo wie hardnekkiglijk de vermaning des Kerkeraads verwerpt, en desgelijks wie een openbare of anderszins grove zonde gedaan heeft, zal van het Avondmaal des Heeren afgehouden worden."

Dan nog de vraag, hoe moet gehandeld, als bij een tuchtzaak leden van een andere kerk betrokken zijn? Dan moet de kerkeraad, die begonnen is de tuchtzaak te behandelen, meedeeling van het geval doen aan den raad der Kerk, waar de andere broeders of zusters ressorteeren, en de behandeling van deze verler aan dien anderen kerkeraad overlaten, waarbij natuurlijk overleg niet is buitengesloten.

F. W. G.

De vraag wordt gedaan, of zich in de architectuur ook een anti-Christelijke geest kan openbaren.

Zonder nu hier op bepaalde bouwwerken van bepaalde architecten in te gaan, moet daarop worden geantwoord, dat in de bouwkunst zich zoo goed als in elke andere kunst een bepaalde gedachte kan openbaren. Het is bekend, dat bij woningblokken soms zoo is gebouwd, dat de menschen niet elk een eigen tuintje of plaatsje hebben, maar dat achter elke woning een ruimte is, slechts door eenig latwerk van die achter het naastbijzijnde huis gescheiden en dat de bedoeling is de menschen te leeren, dat ze zooveel mogelijk met elkeen moeten samen leven, niet ieder in een eigen hokje. Daarnaast kan worden gesteld een gansch ander voorbeeld. Wereldheerschers als de Romeinsche keizers, hebben voorkeur gehad voor den boogvorm, den koepelvorm, die weergave was van de alles beheerschende en neerdrukkende macht. Daar tegenover staat de spitsboog als het ten hemel rijzende. Zoo is er ook socialistische bouwkunst.

Natuurlijk zijn al deze dingen altijd wat algemeen genomen d.w.z. niet elke koepel spreekt van wereldheersching, niet elke spitsboog bedoelt den hemel te zoeken. Maar dat zich in de architectuur een geest kan openbaren en dat dit ook een anti-Christelijke kan zijn, staat vast. Te meer waar in den nieuwen tijd zich in het algemeen het streven openbaart, om in de (uitwendige) vormen (inwendige) gedachten uit te drukken (expressionisme).

F. W. G.

S T E M M E N U I T O N Z E K E R K E N .

Hooggeachte Redactie,

In onderscheidene kerkelijke bladen werd naar aanleiding van het pas verschenen Jaarboek ten dienste der Geref. kerken in Nederland — 1922 —, de aandacht gevestigd op het bedenkelijke feit, dat ongeveer 200 van de ruim 700 Geref. kerken geheel vacant zijn.

Dit deed bij mij de vraag rijzen: Zou het niet mogelijk zijn, dat verscheidene kleine en vacante kerken, welke alléén niet in staat zijn een predikant een behoorlijk traktement aan te bieden, samenwerking zoeken met in de nabijheid gelegen kerken en gezamenlijk een predikant beroepen of in elk geval onze betere geestelijke bearbeiding ontvangen?

De plaatselijke afstanden tusschen zulke samenwerkende gemeenten, zullen m.i. geen groot bezwaar behoeven op te leveren. Wanneer toch die kerken een bedrag samenbrengen, waardoor b.v. de beschikking over een automobiel kan worden verkregen en dit voertuig is steeds voor den predikant beschikbaar, dan zal deze in de gelegenheid zijn zich gemakkelijk en snel te verplaatsen. Bovendien zal dan ook bij een beroepen predikant in een afgelegen gemeente, allicht minder het bezwaar van isolement wegen.

Een geschikt modern hulpmiddel in den dienst van Gods Koninkrijk zal toch voor een Gereformeerde kerk geen bezwaar opleveren. Wat is de auto voor het werk van Dr. Harrenstein in N.India; niet van groot belang geweest!

Met dank voor de plaatsing

Uw dienstw. dienaar,
D.

A. 7-2-22.

B O E K B E S P R E K I N G .

„Officiëel Jaarboekje der Gereformeerde Kerk van 's-Gravenhage", 1922, vijfde jaargang
J. Bootsma, 's-Gravenhage.

Een model

Behalve dan in de drukfouten op de laatste bladzijden, waarvoor Ds. Ringalda in zijn kerk correctie heeft gevraagd.

Vooral de opgave van verschillende voeringingen op sociaal gebied, vind ik iets kostelijks

De heer Kok zond de volgende boek aankondiging: Jaren lang reeds is er gesproken over de wenschelijkheid van een nieuwe Gereformeerde Bijbelvertaling met korte, praktische verklaring van den tekst.

Die wensch begint nu in vervulling te gaan. In den loop van het vorige jaar heeft de heer Kok een conferentie gehad met onze Gereform. Professooren, en het resultaat daarvan is geweest, dat besloten werd tot de uitgave van een „Korte Verklaring der Heilige Schrift met nieuwe vertaling" bewerkt door en onder Redactie van de Prof. Dr. G. Ch. Aalders, Dr. C. van Gelderen, Dr. S. Greydanus, Dr. F. W. Grosheide, Dr. A. Noordzij, Dr. J. Riddorbos, en met medewerking van andere Geref. Theologen.

Met bekwaamen spoed is de arbeid begonnen, zoodat thans reeds het eerste deeltje is afgedrukt om weldra het licht te zien.

Dit eerste deel is: „De Profet Jesaja", opnieuw uit den grondtekst vertaald en verklaard door Dr. J. Riddorbos. Eerste deel. Hoofdst. 1-39.

De bedoeling van deze grootsche uitgave is allereerst om ons Geref. volk een geheel nieuwe vertaling te geven, maar voorts om door een korte en bovenal praktische en practische verklaring en toelichting ons volk te dienen. Het wordt dus geen zuiver wetenschappelijke, maar bovenal een praktische arbeid, waarvan ieder, ook geen wetenschappelijk mensch, kan genieten.

Met het oog daarop zullen de boekjes niet te groot worden maar in handig formaat het Licht zien, gebonden in een slap linnen bandje. De druk is compact, maar zeer duidelijk, het papier is van zeer goede kwaliteit, en alles is er op aangelegd om alle luxe te vermijden, opdat de prijs zoo laag mogelijk gesteld kon worden.

Het tweede werk dezer uitgave zal een boek van het Nieuwe Testament bevatten; en zoo zullen D. V. geleidelijk de verschillende Bijbelboeken het Licht zien.

„Gelijkenissen des Heeren" Schriftverdenkingen van Ds. J. J. Knap Czn. Bij teekeningen van Eugène Baruaad Darde Doel. Nijkerk — G. F. Callenbach, 1921.

Hiermee is het werk van Ds. Knap over de Gelijkenissen compleet.

Is alles wat van de hand van Ds. Knap komt het lezen meer dan waard, vooral de Gelijkenissen zijn een onderwerp voor hem.

Hij de man van het beeld, leeft in deze heilige levensbeelden zoo geheel in.

Fijne trekken, rake opmerkingen, gezien geestelijke werkelijkheden, ge vindt ze hier schier zonder tal. Reeds het begin pakt:

„Toekomstverwachtingen, — wie koestert ze niet?

Wij zijn zoo geschapen en aangelegd, dat wij onmogelijk in het voorbij stuvende heden kunnen rusten."

Mooi gezegd, nietwaar, van dat voorbij stuvende heden.

De teekeningen zijn m.i. niet alle even geslaagd.

„De Anti-Revolutionaire Partij en het Ministerie Ruys de Beerenbrouck"

Door J. E. van Buuren, Uitgave B. B. Westerhuis, Leeuwarden.

Wie nadere toelichting wenscht van de bekende motie-Sneek kan hier terecht.

„Waar het om gaat" Proeve van voorlichting der Anti-Revolutionaire vrouw, door H. S. S. Kuyper. Met een inleidend woord van H. Colija. J. H. Kok, 1922, Kampen.

Glasbeker, principieel, zonder eenige overlading. Bestemd ter voorlichting van onze vrouwen. Maar even geschikt ter voorlichting van het meeren-deel onzer mannen.

HEPP.

K E R K N I E U W S .

G E R E F O R M E E R D E K E R K E N .

Drie tal te:

Dasselmonde, J. W. Esselink te Schoonhoven, J. A. Verhoog te Willemsstad en A. G. Wolf te Loenen-Vreeland.

Twee tal te:

Siedum, J. Bosch te Alteveer en M. A. van Pernis te Schoonhoven.

Beroepen te:

Breiswijk, J. Krüger te Marssch. Drachtster-Compagnie, W. H. v. d. Vegt, cand. te Zwolle. Gorredijk, J. Gillebaard, cand. te Den Haag. Grijskerke (W.), M. M. Horjus te Hendrik Ido Ambacht. Lemmuiden, D. K. Wielous, lidelijk te Kampen. Oostburg, J. Gillebaard, cand. te Den Haag. Schapluiden, J. Gillebaard, cand. te Den Haag. Dasselmonde, J. W. Esselink te Schoonhoven. Zuidwolde (Dr.), W. H. v. d. Vegt, cand. te Zwolle.

Aangenomen haar:

Rijnsd., D. Pol te Boekop.

Bedankt voor:

Delft (3e pred. plaats), H. Brouwer H.Mm te Heemstede. Krabbendijke, Joh. Kwak te Cuijperburg.

Peremptoir examen. De classis Leiden heeft den heer P. N. Kruijswijk, beroepen pred. te Voorschoten, peremptoir geëxamineerd en tot de Bediening des Woords en der Sacramenten toegelaten.

Jubiläum. Ds. P. J. Baay, em-predikant en wonschde te Veere, vierde Zondag zijn gouden ambtsjubileum.